

Winterswijk maken we samen

Winterswijks Belang
geeft elke Winterswijker een stem

Voorwoord

Met trots presenteren wij u hier het coalitieakkoord voor de periode 2018-2022. De deelnemende partijen CDA en Winterswijk's Belang hebben hun uiterste best gedaan een akkoord te schrijven dat de verbinding zoekt tussen alle Winterswijkers. Met ambitie waar dat kan en zorg waar dit nodig is. Met een open blik naar de samenleving.

Er is bewust gekozen voor een akkoord op hoofdlijnen met duidelijke uitgangspunten en ambities voor de komende vier jaar.

Bij de totstandkoming van dit akkoord hebben we dankbaar gebruik gemaakt van diverse maatschappelijke organisaties en de ambtelijke organisatie. We zien uit naar een constructieve, raadsbrede samenwerking om Winterswijk bruisend te houden.

Winterswijk, 11 juni 2018

Ilse Saris

Wim Elferdink

Wim Wassink

Henk Jan Tannemaat

Ruth van der Meulen

Tim Jonker

Inhoudsopgave

	Pag.
Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Toekomstvisie	5
Programma 1: Bestuur en Dienstverlening	7
Programma 2: Veiligheid, Vergunningverlening en Handhaving	9
Programma 3: Regionale en Grensoverschrijdende samenwerking	11
Programma 4: Maatschappelijke zorg en Participatie	12
Programma 5: Jeugd en Onderwijs	14
Programma 6: Economie – Centrum	15
Programma 7: Cultuur, Sport en Vrijtijdseconomie	16
Programma 8: Ruimtelijke ontwikkeling in de kern en Mobiliteit	18
Programma 9: Werk en Inkomen	20
Programma 10: Economie en Bedrijvigheid	22
Programma 11: Ruimtelijke ontwikkeling en Economie buitengebied, Natuur en Landschap	23
programma 12: Duurzaamheid, Klimaat en Milieu	25
Programma 13: Organisatie en Financiën	27
Bijlage 1: Portefeuilleverdeling 2018-2022	29

INLEIDING

Op 21 maart 2018 waren de gemeenteraadsverkiezingen. In Winterswijk heeft dat geleid tot de volgende zetelverdeling:

- * CDA: 7 zetels
- * WB: 5 zetels
- * VVD: 4 zetels
- * GroenLinks: 2 zetels
- * PvdA: 2 zetels
- * D66: 1 zetel

Het CDA als grootste partij heeft besloten om te starten met een informatieronde. Hiervoor hebben zij een externe informateur gevraagd, de heer J.J. van Dijk, CDA gedeputeerde bij de provincie Gelderland. Na een gespreksronde met alle partijen uit de nieuwe raad heeft de heer van Dijk advies uitgebracht aan formateur mevrouw Ilse Saris.

Op basis van zijn bevindingen heeft de heer van Dijk geadviseerd dat een coalitie tussen CDA en WB als eerste mogelijkheid onderzocht zou moeten worden. Na een constructieve periode van onderhandelingen zijn beide partijen tot een akkoord gekomen met een portefeuillevverdeling. Het coalitieakkoord bestaat uit een toekomstvisie voor de langere termijn en een uitwerking voor de komende bestuursperiode in 13 programma's.

Vanaf 2006 hebben we een integrale visie op Winterswijk ontwikkeld. Daarmee is het fundament gelegd voor een duurzame, inclusieve samenleving. Op deze solide basis bouwen we nu voort.

Bovenop de gekozen verdeling in 13 programma's worden de thema's burgerparticipatie, duurzaamheid en armoedebestrijding verweven in alle portefeuilles van het nieuwe college. Dat betekent dat er bij ieder uitgebracht beleidsstuk, plan of nota gecheckt wordt of en hoe deze drie belangrijke thema's een rol kunnen spelen.

Burgerparticipatie

Burgerparticipatie moet en kan (nog) beter in Winterswijk. De gemeente kan dit niet alleen realiseren. Een goed samenspel met inwoners en samenwerkingspartners is belangrijker dan ooit. We willen de initiatieven buiten het gemeentekantoor nog beter benutten en de invloed van burgers op de ontwikkeling van Winterswijk vergroten.

Duurzaamheid

Winterswijk wil in 2030 energieneutraal zijn. Dit is een enorme opgave. Daarom is het belangrijk bij alle beleidsnota's en projecten te toetsen of er een bijdrage geleverd zou kunnen worden aan onze doelstelling voor duurzaamheid.

Armoedebestrijding

Een brede en langjarige aanpak van armoede is een belangrijk punt voor het nieuwe college. Niet alleen voor de komende vier jaar, maar voor een langere periode. We willen een verschuiving van symptoombestrijding naar een structurele oplossing. Dat betekent dat alle investeringen gericht moeten zijn op structurele aanpak van de voorliggende problemen.

TOEKOMSTVISIE: Een bruisend Winterswijk!

Winterswijk bruist! In onze gemeente is het goed wonen, werken en recreëren. Inwoners, bedrijven en instellingen werken samen met de gemeente voortdurend aan een vitale samenleving met goed bereikbare voorzieningen. De voorzieningen in Winterswijk zijn voor ons allemaal, niemand uitgezonderd: onderwijs, (jeugd)cultuur, (ziekenhuis)zorg, sociale infrastructuur, horeca, sport en recreatie. Door de handen ineen te slaan, geven wij een antwoord op de demografische, economische en technologische ontwikkelingen waarmee Winterswijk te maken heeft en krijgt.

Winterswijk heeft een gezellig en bruisend winkelcentrum dat, ook over de grens, een groot verzorgingsgebied bedient. Er is een uitstekende warenmarkt en een divers palet aan horecavoorzieningen. De parkeervoorzieningen zijn goed en blijven gratis. De combinatie van het veelzijdige en verrassende centrum met de ligging middenin een Nationaal Landschap is één van de unique selling points van Winterswijk.

Winterswijk is goed bereikbaar, zowel fysiek via de weg en het spoor als via de digitale snelweg. De spoor- en busverbindingen, ook met Duitsland en met het westen van Nederland, zijn verbeterd en houden blijvend aandacht. Daarnaast is de bereikbaarheid van het centrum, vooral vanuit Duitsland, verbeterd.

Door de instandhouding en vernieuwing van ons voorzieningenniveau anticiperen we op de veranderende bevolkingsopbouw. Hierdoor vinden zowel jongeren, jonge gezinnen als ouderen, het prettig om in Winterswijk te (blijven) wonen. Onze inwoners zijn in al hun levensfasen vitaal, gezond en gelukkig. Door in te zetten op preventie en specifiek op het doorbreken van generatiearmoede is Winterswijk in 2040 armoedevrij.

Winterswijk heeft aantrekkelijke buurten, wijken en buurtschappen met een geschikte woningvoorraad en een passende inrichting van de openbare ruimte. Er is veel groen, ook in de bebouwde kom. Afhankelijk van de vraag is er beperkte ruimte voor nieuwbouw. De woningvoorraad is gemoderniseerd en verduurzaamd. In 2030 zijn we energieneutraal. Iedereen kan profiteren van energiebesparing, ook de minder draagkrachtige Winterswijkers.

Werk en werkgelegenheid, en voorafgaand daaraan goed onderwijs, vormen een goede basis om mee te doen in de samenleving. Winterswijk, maar ook de regio, is aantrekkelijk voor werkgevers. Er zijn voldoende vestigingslocaties beschikbaar en er wordt geïnvesteerd in duurzame en kwalitatief hoogwaardige bedrijventerreinen. Lokale bedrijven worden zoveel mogelijk lokaal gefaciliteerd. Werkgevers zijn op hun beurt aantrekkelijk voor mensen (en met name jongeren) op zoek naar een stageplaats en/of werk.

Niet alleen betaald werk, ook vrijwilligerswerk is van onschatbare waarde voor de Winterswijkse samenleving. Zonder vrijwilligers kunnen de vele verenigingen en sociale netwerken niet functioneren. De gemeente ondersteunt de vrijwilligers op een actieve manier.

Recreatie is één van de economische pijlers waar Winterswijk op rust. Dat Winterswijk een uniek buitengebied heeft, een eersteklas toeristische trekker, weten we allemaal. Om tijdens alle seizoenen onze gasten goed te kunnen ontvangen, zijn er voldoende slechtweervoorzieningen. We hebben een compleet en verrassend assortiment van voorzieningen voor een optimale beleving van

Winterswijk. Dit dragen we breed uit zodat we nog meer gasten trekken en onze gemeente groeit naar jaarlijks één miljoen overnachtingen.

Economie en ecologie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dat schept mogelijkheden, maar ook verplichtingen. Enerzijds voor onze inwoners en onze gasten die genieten van ons prachtige landschap, maar anderzijds ook voor de ondernemers die hun inkomen hieruit halen. Wij zijn bijzonder zuinig op dit erfgoed en realiseren ons steeds dat ons buitengebied niet alleen natuurschoon is, maar ook een bron van inkomen. De toeristische en de agrarische sector zijn duurzaam en vitaal. Voor de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van ons mooie buitengebied geldt het uitgangspunt 'behoud door ontwikkeling'.

Voor zowel wonen, werken als recreëren, zijn forse stappen gezet op het gebied van klimaat en duurzaamheid. In ons Nationaal Landschap is een grotere biodiversiteit gerealiseerd. Met energieneutraliteit in 2030 leveren we een substantiële bijdrage aan minder gebruik van fossiele brandstoffen en minder uitstoot van CO₂. Dit doet de overheid niet alleen, iedereen draagt naar eigen vermogen bij.

Om onze opgaven goed aan te pakken, is samenwerking en burgerparticipatie cruciaal. Inwoners en belangenorganisaties zijn nauw betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van plannen. Samenwerking is er ook met het bedrijfsleven, het maatschappelijk middenveld, de buurgemeenten in de regio Achterhoek en ook onze Duitse burens over de grens.

Door samen de schouders eronder te zetten behouden we een toekomstbestendige vitale gemeenschap. Dit past bij de Winterswijkse maat en de Winterswijkse vorm van samenleven waar het naoberschap hoog in het vaandel staat.

Deze toekomstvisie is onze stip op de horizon. De weg er naartoe hebben we voor de komende vier jaar uitgewerkt in concrete aandachtspunten en ambities, verdeeld over dertien programma's. We willen dit graag doen met alle politieke partijen en maatschappelijke partners.

Programma 1:

BESTUUR EN DIENSTVERLENING

Wij willen schouder aan schouder staan naast alle Winterswijkers die zich inzetten voor een leefbaar Winterswijk waar het fijn leven is, nu en in de toekomst. Actieve Winterswijkers verdienen een gemeente die ruimte schept voor het waarmaken van hun plannen. Daarbij moeten we ons altijd afvragen of initiatieven toegevoegde waarde leveren aan de toekomstvisie van Winterswijk in plaats van 'mag het' vanuit het beleid. We sturen met lef en een open blik op het 'waarom en hoe' in plaats van het 'wat'.

De gemeente kan dit niet alleen realiseren. Een goed samenspel met inwoners en samenwerkingspartners is belangrijker dan ooit. De kans voor de komende periode is de kracht van initiatieven buiten het gemeentekantoor nog beter te benutten en de invloed van burgers op de ontwikkeling van Winterswijk te vergroten. Dat betekent dat de gemeente meedenkt en meedoet met inwoners en organisaties die verantwoordelijkheid nemen voor hun omgeving. We doen dat vanuit alle portefeuilles, want het speelt in al onze programma's. Al doende blijven we werken aan "de Winterswijkse manier" van werken: laagdrempelig, concreet, hands-on en met heldere kaders. Bij alles wat we doen, denken we na over wat we als gemeente willen uitstralen. Onderdeel van deze aanpak is de doorontwikkeling van de betrokkenenparagraaf.

Het vertrouwen van de Winterswijkers in de gemeentepolitiek is groot, dat is belangrijk en dat vertrouwen willen we nog verder uitbouwen. Om fraude te voorkomen en criminaliteit te bestrijden is het van belang dat de gemeentelijke organisatie op orde is en blijft. Hierbij is dienstverlening en heldere communicatie van groot belang. In onze dienstverlening zetten we de Winterswijker centraal, en blijven we zoeken naar maatwerk. Waar mogelijk gaan we uit van digitale dienstverlening, maar verliezen daarbij de menselijke maat niet uit het oog. We hebben hierbij oog voor mensen die laaggeletterd of minder digitaal vaardig zijn.

Gemeentelijke communicatie moet leesbaar en begrijpelijk zijn, en contact met de gemeente wordt correct en binnen de geldende termijnen afgehandeld. Digitalisering kan oplossingen bieden om burgers over de voortgang van (aan)vragen te informeren. Bij alle dienstverlening vinden wij privacy een groot goed, wij hebben daarom oog voor privacy van onze inwoners en hanteren de regels conform de AVG.

Winterswijk heeft veel te bieden op het gebied van wonen, werken, winkelen en toerisme. Dit is nog niet overal bekend. We hebben een actieve rol bij 100% Winterswijk om samen met hen Winterswijk als merk binnen en buiten Nederland verder uit te dragen en te ontwikkelen. Iedereen moet weten hoe goed het hier is.

De gemeente bekleedt een unieke positie in onze samenleving, dit vraagt van de gemeente dat zij op een verantwoorde en transparante manier te werk gaat. Het is dus belangrijk dat ambtenaren, bestuurders en volksvertegenwoordigers integer zijn. Integriteit kan het vertrouwen in de overheid maken of breken. Dit maakt integriteit van zowel ambtenaren als politieke ambtsdragers tot één van de kernwaarden voor een goed functioneren van de gemeente Winterswijk.

We willen de lobby richting provincie, Den Haag, Brussel en Duitsland versterken. De aandacht zou daarbij kunnen liggen bij relatiebeheer en netwerkactiviteiten. We zijn nu al op de goede weg om vanuit Winterswijk actief op te trekken met bondgenoten in de regio, om zo effectiever een gezamenlijke agenda te verwezenlijken.

Het college bestuurt als collegiaal bestuur en collegeleden geven elkaar de ruimte om samen met partners en inwoners de beste aanpak te ontwikkelen. We hebben gekozen voor samenhangende programma's, zodat opgaven daadkrachtig kunnen worden opgepakt. Anderzijds hebben we gezorgd voor balans in de verdeling van portefeuilles om zo de gezamenlijke verantwoordelijkheid te waarborgen. Waar we samen met anderen

tot vernieuwing komen, zal niet altijd alles meteen slagen. We zijn erop gericht daarvan te leren: we koesteren wat werkt en stoppen met wat geen effect heeft.

AMBITIES:

- We werken met raad, organisatie, college en Winterswijkers aan een betrokkenenparagraaf 2.0.
- We checken alle gemeentelijke communicatie op helderheid, begrijpelijkheid en goede afstemming op de doelgroep.
- We zijn voor een integer bestuur en bestrijden cliëntelisme.
- We optimaliseren de digitale dienstverlening, waaronder de website van de Gemeente.
- We intensiveren en optimaliseren de inzet op lobby.
- We nodigen één keer per jaar alle nieuwe Winterswijkers uit om ze welkom te heten.

Programma 2:

VEILIGHEID, VERGUNNINGVERLENING EN HANDHAVING

Winterswijk is de afgelopen vier jaar veiliger geworden. Maar het kan altijd veiliger. Daarom blijven wij samenwerken met bewoners, ondernemers, politie, justitie en andere organisaties om woninginbraken, overvallen en criminaliteit aan te pakken. In het buitengebied werken we samen met ondernemers aan het halen van het Keurmerk Veilig Ondernemen en hebben we aandacht voor zaken die mogelijk gevoelig kunnen zijn voor criminaliteit.

Ondermijning is een thema dat niet alleen landelijk op de agenda staat. Ook in Winterswijk speelt dit. Wij staan achter een integrale aanpak, waarbij politie, justitie, de belastingdienst en de gemeente samenwerken om de criminele netwerken aan te pakken. Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) is voor Winterswijk een belangrijke partner hierin. We kijken hierbij nadrukkelijk ook naar grensoverschrijdende criminaliteit en zoeken waar mogelijk de samenwerking met de Duitse overheid.

Winterswijk heeft een brandweerpost om trots op te zijn, wij koesteren onze brandweervrijwilligers. Over de brandweezorg in Winterswijk komt de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) met een dekkingsplan voor de aanrijtijden van de brandweer.

Vergunningverlening gebeurt klantgericht. We onderzoeken de mogelijkheid om de voortgang van een aanvraag ook voor de Winterswijkers digitaal te kunnen monitoren. Met het Bibob beleid proberen we te voorkomen dat we als overheid meewerken aan ongewenste transacties. Het heeft onze voorkeur dit regionaal op te pakken.

Handhaving kan nooit een doel op zich zijn, maar Winterswijkers kunnen erop rekenen dat regels gehandhaafd worden. In de eerste plaats wordt getracht zoveel mogelijk overtredingen te voorkomen door preventieve handhaving en 'slimmer handhaven' door communicatie over geldende regelgeving. Het gebruik van gemeentelijke bermen bij landbouwgronden voor landbouwactiviteiten wordt onderzocht en zo nodig gehandhaafd.

AMBITIES:

- We komen samen met de buurgemeenten tot een integrale aanpak van ondermijning.
- We bekijken de mogelijkheid om kentekenregistratie en/of cameratoezicht in te voeren indien de noodzaak zich aandient.
- We doen samen met de VNOG onderzoek naar verbetering van de brandweezorg in Winterswijk.
- We willen een adequate toepassing van het Bibob beleid.
- We zien dat een behoorlijk aantal bedrijfswoningen worden gebruikt als normale woning. In samenwerking met betrokkenen en partners gaan we hierop handhaven zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen.
- We zetten het huidige beleid van verbod en handhaving van permanente bewoning van recreatiewoningen voort.
- We onderzoeken de mogelijkheid om de aanpak van ondermijning gezamenlijk met de gemeenten in de regio op te pakken. Naar aanleiding van de ondermijningsbeelden die het RIEC zal opleveren zullen wij een integrale aanpak realiseren.
- We intensiveren de controle op de BRP (Basis Registratie Personen). Wij willen daarom een intensivering van de controle op basis van risicoprofielen om het BRP op orde te houden. Na een jaar volgt evaluatie.

- Wij hebben ons aangemeld voor deelname aan een landelijke pilot over regulering van wietteelt.

Programma 3:

REGIONALE EN GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING

Voor het bereiken van onze ambities is samenwerking met de omliggende gemeenten zowel aan de Nederlandse als aan de Duitse zijde van de grens, in de Euregio en de provincie een noodzakelijke voorwaarde. Met de doorontwikkeling "*De Achterhoek werkt door*" heeft de samenwerking in de regio Achterhoek een flinke impuls gekregen. We zetten de samenwerking met ondernemers en maatschappelijke organisaties voort. Doetinchem neemt het voortouw in deze samenwerking, Winterswijk is daarbij een betrouwbare partner.

Voor het verwerven van een serieuze positie op (inter)nationale agenda's en het verwerven van externe middelen is samenwerking tussen de Achterhoekse gemeenten van essentieel belang. Om die reden zullen wij een actieve rol oppakken in regio Achterhoek en een bijdrage leveren aan de nieuwe Euregio 2030 strategie. Daarnaast zoeken we specifieke samenwerking met onze burens in de Oost-Achterhoek.

Met de Grenzhoppers hebben wij een duurzaam en gedragen netwerk dat grensoverschrijdend werkt. "Grens" moet hierbij integraal in de organisatie landen en mag niet afhankelijk zijn van het Duitslandteam dat projecten organiseert of initieert.

AMBITIES:

- We vervullen als Winterswijk een proactieve rol in de regio Achterhoek en de Euregio.
- We gaan met de gemeenten in Oost-Achterhoek in gesprek met als doel de voorzieningen die we samen gebruiken voor de Oost-Achterhoek te behouden.
- We gebruiken Grenzhoppers om concrete grensoverschrijdende samenwerking uit te bouwen.
- We faciliteren onze ondernemers en maatschappelijke partners om grensoverschrijdend samen te werken en gebruik te maken van de Europese subsidies.
- We realiseren het Dienstencentrum in Gaxel samen met Stadt Vreden. We volgen daarbij de kansen die de uitbreiding van het industrieterrein Gaxel aan de Duitse zijde (38 hectare) biedt.
- We volgen het onderzoek van de provincie waarin geconstateerd wordt dat er voldoende bestuurskracht is in de Achterhoek om in goede samenwerking zelfstandig te blijven.

Programma 4:

MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE EN ZORG

In Winterswijk kan iedereen, van jong tot oud, meedoen. Inwoners worden ondersteund om een gezond en zelfstandig leven te leiden. We gaan daarbij uit van wat iemand kan. We vinden het belangrijk dat onze inwoners gezond en energiek zijn en zelf de regie kunnen voeren op gezondheid en geluk. Het gaat daarbij om 'positieve gezondheid'. We investeren meer in preventie en richten ons daarbij op de belangrijke factoren die van invloed zijn op gezondheid en welzijn: leefstijl, sociaal economische omgeving, fysieke leefomgeving, toegang tot activiteiten en voorzieningen.

We willen zorgen dat er meer verbinding komt tussen zorg, welzijn, cultuur en sport. Voor een gezonde sociaal economische omgeving levert het voorkomen en bestrijden van (generatie)armoede en schulden grote persoonlijke en maatschappelijke winst op. Belangrijk is dat voorzieningen toegankelijk en laagdrempelig zijn. Denk daarbij aan financiën, vervoer en fysieke inrichting van de openbare ruimte. Deze onderwerpen behandelen we zoveel mogelijk in samenhang. Meedoen is belangrijk. Voor ouderen geldt dat, om gezond langer zelfstandig thuis te kunnen wonen, een goede fysieke én sociale infrastructuur belangrijk is. Voor statushouders is er een goede opvang en zij worden op weg geholpen in hun nieuwe gemeente. Vrijwilligers en mantelzorgers in onze gemeente nemen een zeer belangrijke plaats in. Voor onze inwoners in de Oost-Achterhoek is het van belang dat er een hoogwaardig aanbod van zorg is. Een goede samenwerking tussen gemeente en zorgaanbieders is nodig om ook in de toekomst kwalitatief hoogwaardige zorg te kunnen blijven bieden.

We moeten armoede structureel bestrijden en generatiearmoede doorbreken. Ons streven is dat Winterswijk in 2040 armoedevrij is. Dit is een grote opgave waar we samen met de Winterswijkse samenleving aan gaan werken. We stoppen met ad hoc maatregelen die alleen de symptomen van armoede bestrijden en we zetten al het geld en mankracht in op een structurele aanpak.

AMBITIES:

- We willen een armoedevrij Winterswijk in 2040.
- We zetten in op het bevorderen van een gezonde leefstijl in samenhang met de aanpak van armoede, van laaggeletterdheid en inzet van drugs- en alcoholpreventie.
- Langer zelfstandig thuis wonen vraagt niet alleen hulp en zorg in huis, maar ook bijvoorbeeld bij tuinonderhoud. Een onderhoudsarme, volledig bestrate tuin is vanuit milieuoogpunt gezien geen goede oplossing. Beter is het om zelf in de tuin bezig te blijven: dan blijft men in beweging, is er sociaal contact en leveren we een bijdrage aan het milieu. Via projecten gaan we dit proactief ondersteunen en indien nodig initiëren.
- We blijven alle 75-plussers bezoeken (indien gewenst) om meer inzicht te krijgen in waar men behoefte aan heeft. We willen deze groep regelmatig uitnodigen om het onderlinge sociale contact te bevorderen.
- We willen dat toegankelijkheid voor mensen met een beperking vanzelfsprekend is.
- We blijven het vrijwilligerspunt stevig ondersteunen.
- We stellen een vrijwilligersprijs in om onze vrijwilligers in het zonnetje te zetten.
- We willen de verbinding tussen de medische- en welzijnspartijen verbeteren en de samenwerking tussen gemeente (via de Post), huisartsen, zorgpartijen en zorgverzekeraars intensiveren.

- We blijven samenwerken met het Streekziekenhuis Koningin Beatrix en blijven inzetten op de realisatie van het Park Achterhoek. De gemeente ondersteunt actief de planontwikkeling van dit project. We zien hierbij grote voordelen in een integrale aanpak tussen het Streekziekenhuis Koningin Beatrix, gebied Arrisveld, het kantorenpark Beatrix en de stadstuinbouw.
- We blijven verenigingen ondersteunen.

Programma 5:

JEUGD EN ONDERWIJS

Alle kinderen in Winterswijk moeten veilig, gezond en kansrijk kunnen opgroeien. Niet met ieder kind of iedere jongere in Winterswijk gaat het goed. Niet alle kinderen krijgen alle kansen. Goede zorg voor ouders is een voorwaarde voor goede zorg voor kinderen. We bieden opvoedingsondersteuning aan waar dit nodig is. We willen realiseren dat gezinnen die de hulp nodig hebben drempelloos hun weg kunnen vinden in de zorg. Wij willen inzetten op het veilig opgroeien van kinderen en jongeren. Preventie is hierin belangrijk. Het Preventie Platform Jeugd en het OndersteuningsTeam Oost-Achterhoek zijn hiervoor voor ons essentiële samenwerkingsverbanden.

Jongeren zitten of op school of zijn aan het werk. Daarnaast is het nodig dat het aantal kinderen dat thuis zit zonder een aanbod van passende hulp of onderwijs, zo laag mogelijk blijft. Samen met aanbieders en de gemeenten in de regio gaan wij door met de ontwikkeling van vernieuwingen in de jeugdhulp. We willen de relatie tussen ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen versterken rondom actuele thema's. Dit bevordert de kennisontwikkeling en zorgt voor directe vakinhoudelijke netwerkcontacten tussen bedrijven en kennisinstellingen. Hierbij is de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt essentieel. We willen samen met de partners de groeiambities van het bedrijfsleven ondersteunen en zoveel mogelijk een mismatch tegengaan.

Wij zijn voor goede bereikbaarheid van scholen en keuzevrijheid van ouders. Daarom moet worden geïnvesteerd in de kwaliteit van de onderwijshuisvesting en de omgeving. Kennis van de Duitse taal is zeer belangrijk en daar moet men op jonge leeftijd mee beginnen.

AMBITIES:

- Wij blijven inzetten op een optimale opvoedondersteuning voor gezinnen.
- We blijven investeren in de samenwerking met het onderwijs en omliggende gemeenten in het ondersteuningsteam.
- Het voortbestaan van (buurtschaps)scholen in het primaire onderwijs kan het best worden gewaarborgd door samen te gaan of integrale kindcentra te vormen, waarbij kinderopvang en onderwijs samengaan. De gemeente ondersteunt deze ontwikkelingen en zorgt voor adequate huisvesting.
- We blijven het buurtaalonderwijs actief promoten, ook in het MBO, en spreken de onderwijsinstellingen aan op hun verantwoordelijkheid hierbij.
- We ondersteunen de oprichting van de Euregionale academie Graaf Willem V.

Programma 6:

ECONOMIE – CENTRUM

Ons bruisende winkelcentrum is het kloppende hart van Winterswijk en kenmerkt zich door een divers aanbod van winkels, horeca, musea en de warenmarkt. De laatste cijfers spreken voor zich: we hebben een regionale verzorgingsfunctie voor 165.000 consumenten, 5,8 miljoen bezoekers per jaar en 164 miljoen euro aan bestedingen. Het succes van het Winterswijkse centrum is gebaseerd op betaalbare kwaliteit voor een breed publiek, samen met het gratis parkeren. De combinatie van lokale ondernemers en (inter)nationale formules maakt Winterswijk tot een geliefde bestemming voor Nederlandse en Duitse bezoekers. We blijven de komende jaren inzetten op een gastvrij gezellig centrum waar inwoners en toeristen graag komen.

De markt is een belangrijke voorziening voor onze inwoners en trekt op marktdagen veel extra gasten naar Winterswijk. In de sfeer en beleving van de markt, zowel op marktdagen als daarbuiten, blijven we investeren, bijvoorbeeld met meer groen, bankjes, prullenbakken en een speelplek voor kinderen. Leegstand van winkels blijven we zoveel mogelijk bestrijden. De aanpak van stedelijke herverkaveling heeft hier al meerdere positieve resultaten opgeleverd en dat instrument willen we blijven gebruiken indien dit wenselijk wordt geacht.

AMBITIES:

- We blijven gratis parkeren in Winterswijk promoten en faciliteren.
- We willen een bewaakte parkeergelegenheid voor fietsen met oplaadpunten voor elektrische fietsen. Daarnaast streven we naar meer fietsenstallingen in het centrum. Eventueel gecombineerd met nieuwe openbare toiletten.
- We maken samen met de betrokken ondernemers en inwoners een integraal plan voor een kwaliteitsimpuls van de markt.
- We zetten het instrument van stedelijke herverkaveling actief voort.
- We willen meer groen en water in centrum.
- We bieden positieve ondersteuning aan vernieuwende concepten die bijdragen aan de uitstraling van ons winkelcentrum.
- We willen één loket en aanspreekpunt voor ondernemers.

Programma 7:

CULTUUR, SPORT EN VRIJETIJDSECONOMIE

Cultuur en sport geven kleur aan de samenleving. Ze dragen bij aan de saamhorigheid en aan een rijk en gevarieerd verenigingsleven. Een bruisend Winterswijk kan dus niet zonder voorzieningen als De Storm, Boogie Woogie, Villa Mondriaan, het belevenismuseum, de Museumfabriek, de zwembaden, de bibliotheek en onze sportvoorzieningen. Er zijn de afgelopen jaren forse investeringen gedaan in de harde kant van onze voorzieningen (bakstenen), nu is het tijd om extra te investeren in de gebruikers (mensen). Het is zaak dat iedere Winterswijker gebruik kan maken van onze geweldige faciliteiten, ongeacht leeftijd, financiële positie, lichamelijke of geestelijke gesteldheid. We betalen deze voorzieningen met zijn allen, ze zijn dus ook van ons allen.

Sport en bewegen heeft een belangrijk rol als het gaat om de participatie van mensen. Sport verbindt en beschikt over bijzondere waarden om veel te betekenen in de samenleving en bij te dragen aan het levensgeluk van mensen. Steeds meer wordt de kracht van sport gezien in breder verband. We zoeken verbinding en samenwerking binnen sport, in de regio en met andere terreinen.

De Stichting Terra Temporalis heeft mooie plannen om tot een bezoekerscentrum te komen, in opmaat naar het Museum Terra Temporalis. Wij zijn hier zeer enthousiast over. We zien het als een prachtige kans om het Nationaal Landschap nog beter op de kaart te zetten, ons buitengebied te versterken en een impuls te geven aan onze lokale economie. Het bezoekerscentrum en in een later stadium het museum is een zeer gewenste aanvulling op ons aanbod van dagrecreatie in Winterswijk en in de Achterhoek. Hierin wordt namelijk nog een voorziening die ook met slecht weer toegankelijk is gemist, een voorwaarde voor seizoensverlenging. We zijn bereid om in deze ontwikkeling financieel bij te dragen. De keuze zal in ieder geval vallen op de variant zonder parkeergarage. We onderschrijven hierbij het Ruimtelijk Afspraken Kader (RAK) voor het Steengroeve gebied zoals het in oktober 2016 door de Gemeenteraad is vastgesteld.

De vrijetijdseconomie is een zeer belangrijke economische pijler voor Winterswijk. Onze unique selling points zijn ons prachtige buitengebied, onze textielgeschiedenis, de steengroeve, de musea en ons gezellige bruisende winkelcentrum met de levendige warenmarkt. De Duitse consument blijft met haar veelvuldige bezoeken aan onze gemeente een zeer belangrijke factor. Dit zijn zaken waar we zuinig op moeten zijn en waarvan we de kwaliteit moeten blijven monitoren en waar nodig verbeteren. Spreekvaardigheid van de Duitse taal blijft bijvoorbeeld belangrijk voor de mensen die werken in deze sectoren.

Winterswijk is daarnaast een toeristische trekker met nu ruim 730.000 overnachtingen. De campings, B&B's, vakantiewoningen en hotels staan zeer goed aangeschreven en zijn over het algemeen van goede kwaliteit. De horeca, bruisend gesitueerd rondom de markt, maar ook de gezellige theetuinen en vele restaurants maken het palet compleet voor een prettig verblijf in Winterswijk.

Ons culturele erfgoed is van groot belang voor ons historisch besef en onze gezamenlijke identiteit. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat cultuur en erfgoed een belangrijke bijdrage leveren aan de economie en de maatschappij. Erfgoed is van belang voor het toerisme en voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en bewoners. Wij streven er naar om deze bijdrage zo groot mogelijk te maken. Dit is één van de uitdagingen die we aangaan in de komende periode. Deze uitdaging willen we niet alleen aangaan maar samen met de streek. Om meer daadkracht te krijgen zijn we de samenwerking aangegaan met de gemeenten Oost Gelre en Aalten.

AMBITIES:

- We leggen een koppeling tussen sport en cultuur met het plan 'Armoede uit Winterswijk 2040' waar dit mogelijk is.
- We streven naar een goede ondersteuning (delen van kennis/klankbordfunctie) van bestuurders van gesubsidieerde instellingen.
- We zetten in op een multifunctioneel cultuurcluster en multifunctioneler gebruik van Boogie Woogie.
- Sportverenigingen blijven een belangrijke plek om te ontmoeten, leren, ontspannen en uitdagingen aan te gaan.
- Buurtsportcoaches werken mede aan krachtige buurten met ruimte voor iedereen en bevorderen een leven lang bewegen/sporten.
- We realiseren een ijs- en skeelerbaan.
- We ondersteunen de realisatie van het bezoekerscentrum Terra Temporalis samen met andere stakeholders.
- We komen met een nieuwe kunst- en cultuurnota waarin de ambities worden vastgelegd.
- We willen dat campings alleen kunnen uitbreiden indien er sprake is van een bijzondere activiteit of kwaliteitsverbetering.
- We willen voldoende oplaadpunten voor elektrische fietsen en voor voldoende rustpunten langs bestaande fietsroutes, ook in het centrum.
- We willen onze eigen lokale omroep in de lucht houden.
- We willen betere integrale routestructuren voor de toerist en slechtweer-voorzieningen voor dagrecreatie. Dit geldt zowel voor wandel- fiets- en hippische paden. Ook grensoverschrijdend.
- We blijven inzetten op behoud van cultuurhistorisch erfgoed.

Programma 8:

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING IN DE KERN EN MOBILITEIT

We zijn voor een ruimtelijke ontwikkeling die past bij het karakter en de schaal van Winterswijk en die een positieve invloed heeft op de aantrekkelijkheid en dus op de toekomst van Winterswijk.

Er zijn diverse ontwikkelingen die vragen om een nieuwe visie op de kern van Winterswijk. Wij vinden het belangrijk om samen met onder andere bewoners, vastgoedeigenaren, ondernemers, creatieve denkers, woningcorporatie en investeerders initiatieven te bundelen in een ontwikkelplan voor de kern dat richting gaat geven aan toekomstige investeringen. De ingezette stedelijke herverkaveling heeft al een aantal pijnpunten in het dorp opgelost en we willen dit succesvolle instrument blijven inzetten. De stedelijke herverkaveling is landelijk opgevallen door de succesvolle manier waarop alle eigenaren en belanghebbenden samen zoeken naar een één-plus-één-is-drie oplossing. Inmiddels is gebleken dat marktwerking alleen niet voldoende is om gewenste ontwikkelingen te bereiken. Indien de noodzaak aanwezig is om zaken vlot te trekken of ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan, zijn wij bereid regulerend op te treden.

Het raadhuis, waarover in de vorige bestuursperiode is besloten deze in eigen bezit te houden, neemt in het centrum een bijzondere plaats in. We willen dit gebouw in ieder geval blijven gebruiken als raadszaal en trouwlocatie. Daarnaast willen we samen met de inwoners op zoek naar een verdere invulling van dit markante gebouw. Ook de VVV en Stichting Winterswijk Marketing hebben hier een zichtbare, strategische plek.

Voor een goede leefomgeving kiezen we voor een wijkgerichte aanpak. Samen met bewoners en sociaal - maatschappelijke partners onderzoeken we wat de wijk in brede zin nodig heeft. Waar kansen liggen proberen we die te verzilveren. Ideeën en uitwerkingen komen in samenwerking met de wijk en partners tot stand. Hittestress en wateroverlast als gevolg van klimaatverandering willen we tegengaan door meer groen in de kern aan te leggen en ruimte te maken voor water.

De aantrekkelijkheid van Winterswijk wordt ook mede bepaald door een goede bereikbaarheid, een goed en goed onderhouden wegennet, goede en veilige fietsverbindingen, gratis parkeervoorzieningen en goede vervoersvoorzieningen, waaronder basismobiliteit. We willen inzetten op een verbeterde spoorverbinding tussen Winterswijk en Apeldoorn voor een betere verbinding met de Randstad.

Tegen het centrum aan ligt de Dingstraat. Doortrekking van de Dingstraat zorgt voor een betere bereikbaarheid van het centrum, daarnaast verhoogt deze ontwikkeling de luchtkwaliteit en leefbaarheid. Wij willen deze bestuursperiode een onderzoek doen naar de haalbaarheid.

De afgelopen vier jaar is de provinciale Regiotaxi succesvol omgevormd naar de regionaal georganiseerde ZOOV. Voor de komende vier jaar is het zaak om op dit succes voort te borduren door innovatief in te spelen op de behoefte aan een fijnmazig vervoerssysteem. Het doel is op een kostenefficiënte manier de bereikbaarheid van de voorzieningen in de Achterhoek voor iedere inwoner in stand te houden en daar waar mogelijk te verbeteren. Grensoverschrijdende mobiliteit is hier een uitdrukkelijk onderdeel van.

AMBITIES:

- Het raadhuis blijft in eigendom van de gemeente. Naast Stichting Winterswijk Marketing en de VVV blijft de functie van trouw- en raadszaal bestaan. Er wordt gekeken naar een optimalisering en modernisering van de raadszaal. Voor de overige ruimte wordt een passende invulling gevonden, die bijdraagt aan de exploitatie van het pand. Een fietsenstalling met oplaadpunt voor elektrische fietsen

en openbaar toilet zouden hier een mooie aanvulling zijn. We denken hierbij aan een werkgelegenheidsproject voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

- We willen onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het doortrekken van de Dingstraat met als doel een betere bereikbaarheid van het centrum.
- We willen samen met inwoners, raad en college de omgevingswet implementeren.
- We willen meer groen in het centrum, de dorpskern verbinden met ons groene buitengebied en doortrekken in de kern blijft belangrijk: we kijken naar nieuwe ideeën en locaties voor bijvoorbeeld 'tiny forests'. Groen in het centrum is niet alleen voor de aantrekkelijkheid van het centrum, maar heeft ook een klimatologisch effect zodat er een link met programma 12 ligt.
- We blijven gebruik maken van de mogelijkheid van stedelijke herverkaveling. Dit blijft een beproefde mogelijkheid om zaken op een goede manier vlot te trekken.
- We willen de wijkaanpak samen met de bewoners op een innovatieve manier vormgeven.
- We willen monitoren en sturen op een passende woningvoorraad zowel kwantitatief als kwalitatief.
- We monitoren het kwaliteitsniveau van onze wegen en dit blijft de komende periode gehandhaafd. Waar nodig worden de wegen opgewaardeerd. Tijdig repareren van schades of het vervangen van verhardingen is daarbij van belang voor de veiligheid van de weggebruikers.
- We realiseren een vrijliggend fietspad langs de verbeterde Bataafseweg.

Programma 9:

Werk en inkomen

De economie draait op volle toeren maar niet iedereen profiteert daarvan. Veel Winterswijkers verloren de afgelopen jaren hun baan. Dit komt onder andere door de veranderende economie en de economische crisis van de afgelopen jaren. Het is niet realistisch om aan te nemen dat alle Winterswijkers zonder werk in korte tijd een nieuwe baan kunnen vinden. Om perspectief te houden, is het echter van belang om maatschappelijk actief te blijven, vrijwilligerswerk kan hierbij een grote rol spelen. Het is onze taak dit zoveel mogelijk te faciliteren.

De komende vier jaar zal het beleid gericht zijn op het zoveel mogelijk mensen begeleiden naar werk. Daarnaast zijn er mensen die niet in staat zijn om een betaalde baan te vinden. Het is onze taak om samen met maatschappelijke partners te zorgen voor zinvolle dagbesteding. In bepaalde gevallen kan de sollicitatieplicht losgelaten worden. Vaak zijn mensen op een andere manier in de samenleving actief, bijvoorbeeld als vrijwilliger of mantelzorger. Wij vinden dat die inzet waardering verdient van de samenleving. Daarom willen wij dat bijstandsgerechtigden boven de 60 jaar, die structureel en gedurende meerdere dagen per week vrijwilligerswerk doen of mantelzorg bieden, niet meer verplicht zijn om te solliciteren.

Wij vinden dat wij als overheid ervoor moeten zorgen dat iedereen meedoet en niemand aan de kant staat. Wij willen de samenwerking met het bedrijfsleven intensiveren om zoveel mensen binnen het reguliere bedrijfsleven of overheid aan werk te helpen. Omdat wij als gemeente ook werkgever zijn, hebben wij eveneens een taak werkplekken in te vullen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Los van de wettelijke verplichtingen die hier gelden, hebben wij als lokale overheid hier een morele plicht en een voorbeeldfunctie.

In het kader van de regionale samenwerking en de kwaliteit van SDOA, willen we deel uit blijven maken van SDOA. Een voorwaarde is wel dat de kosten op basis van een redelijke verdeelsleutel worden verdeeld over de gemeenten.

We moeten armoede structureel bestrijden en generatiearmoede doorbreken. Ons streven is dat Winterswijk in 2040 armoedevrij is. Dit is een grote opgave waar we samen met de Winterswijkse samenleving aan gaan werken. We stoppen met ad hoc maatregelen die alleen de symptomen van armoede bestrijden en we zetten in op een structurele aanpak.

Het ziet er niet naar uit dat het huidige kabinet op korte termijn de ruimte om te experimenteren binnen de Participatiewet zal verruimen. Dit neemt niet weg dat wij zullen blijven zoeken naar wegen om ons beleid op een zo creatief en doelmatig mogelijke manier in te vullen.

AMBITIES:

- Wij gaan onderzoeken of er vernieuwende initiatieven of ideeën zijn binnen de Participatiewet.
- We voeren het project stadstuinbouw uit waarbij mensen met een afstand op de arbeidsmarkt aan het werk kunnen. Liefst in combinatie met Park Achterhoek.
- We verminderen het aantal bijstandsgerechtigden met 15%.
- We willen de sollicitatieplicht afschaffen voor bijstandsgerechtigden boven de 60 die substantieel en structureel actief zijn als vrijwilliger of mantelzorger.
- We willen het project 'Aan de slag' voor asielzoekers voortzetten.
- We willen een armoedevrij Winterswijk in 2040.

- We zoeken vanuit dit programma verbinding met de Euregionale academie Graaf Willem V zodat ook werken over de grens voor werkzoekenden dichterbij komt.

Programma 10:

ECONOMIE EN BEDRIJFVIGHEID

De bedrijvigheid in de sectoren industrie, bouwnijverheid, groothandel en zakelijke dienstverlening is van grote waarde voor Winterswijk, omdat het direct en indirect veel werkgelegenheid oplevert. Daarmee levert deze sector een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid en het op peil houden van onze voorzieningen.

Kenmerkend voor Winterswijk is dat een groot deel van het midden- en kleinbedrijf al van generatie op generatie aan Winterswijk is verbonden. Om deze werkgelegenheid ook in de toekomst voor Winterswijk te behouden, bieden we de bedrijven de ruimte om zich te kunnen blijven ontwikkelen.

Bestaande ondernemers en startups (bijvoorbeeld in de smart industry) willen we faciliteren door te zorgen voor voldoende en kwalitatief hoogwaardige vestigingslocaties. Hiermee willen we voorkomen dat bedrijven naar elders verhuizen door gebrek aan uitbreidingsmogelijkheden. Het glasvezelnetwerk dat nu in heel Winterswijk beschikbaar is, draagt hier op positieve manier aan bij. Langdurige leegstand van bedrijfspanden of kavels willen we voorkomen. De succesvolle methodiek van de stedelijke herverkaveling kan hiervoor aangewend worden. Voor de zware industrie is er de Laarberg. Daarnaast willen we de relatie tussen ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen versterken rondom actuele thema's. Dit bevordert de kennisontwikkeling en zorgt voor directe vakinhoudelijke netwerkcontacten tussen bedrijven en kennisinstellingen.

Van de ondernemers vragen wij dat ze hun verantwoordelijkheid nemen bij het omschakelen naar een duurzame en circulaire economie en een energieneutraal Winterswijk in 2030.

Voldoende en goed geschoold personeel is cruciaal voor de bedrijven om zich verder te kunnen ontwikkelen. Er dreigt echter een mismatch op de arbeidsmarkt door de afname van de beroepsbevolking en doordat de opleidingen niet altijd aansluiten op de specifieke vraag naar personeel. Door een nauwere samenwerking met het onderwijs en door samenwerking in de regio willen we deze mismatch zo goed mogelijk aanpakken.

Een goede bereikbaarheid is essentieel voor het Winterswijkse bedrijfsleven, zowel richting de Randstad als naar het Duitse achterland. De uitwerking hiervan vindt u binnen Programma 8: Ruimtelijke ontwikkeling in de kern en Mobiliteit.

AMBITIES:

- We bieden lokale bedrijven voldoende ruimte in Winterswijk om zich te kunnen ontwikkelen.
- We pakken leegstand proactief aan.
- We stimuleren ondernemers om gebruik te maken van de diverse (inter)nationale netwerken in de grensregio. De Grenzhoppers Business School kan hier een bijdrage aan leveren.
- We willen ondernemers actief stimuleren om een bijdrage te leveren aan een energieneutraal Winterswijk in 2030.
- We realiseren het dienstencentrum in Gaxel samen met Stadt Vreden. We volgen daarbij de kansen die de uitbreiding van het industrieterrein Gaxel aan de Duitse zijde (38 hectare) biedt.

Programma 11:

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN ECONOMIE BUITENGEBIED, NATUUR EN LANDSCHAP

Ons prachtige buitengebied is uniek voor de Achterhoek en zelfs binnen Nederland. Winterswijk is niet voor niets Nationaal Landschap. Dit landschap is ontstaan door eeuwenlang agrarisch gebruik, afgewisseld met bijzondere natuurgebieden. Er wonen 5.000 mensen, er zijn 750 bedrijven en er komen een half miljoen bezoekers per jaar. Voor al die mensen en voor de toekomstige generaties willen we die kernkwaliteit koesteren. Dat is ook de essentie van de opgave waarvoor de nieuwe Omgevingswet ons stelt. De implementatie van de omgevingswet doen we samen met de betrokkenen.

De kwaliteit kan alleen behouden blijven als de verschillende functies in het buitengebied, landbouw, natuur, recreatie en bewoning, zich op een duurzame wijze met respect voor de omgeving en elkaar kunnen blijven ontwikkelen.

In Winterswijk hechten we waarde aan het mooie landschap en aan biodiversiteit. De gemeente blijft partijen ondersteunen die landschap en biodiversiteit willen versterken door het aanleggen van poelen, struwelen en andere landschapselementen in het kader van de provinciale landschapsregeling. Binnen de landbouw is momenteel al een duurzaamheidsslag gaande die we, daar waar mogelijk, willen faciliteren.

De afstemming van de verschillende functies in het landelijk gebied vereist veel overleg en samenwerking. De stichting Waardevol Cultuur Landschap (WCL) vervult hierin een belangrijke rol, daarnaast zullen ook nieuwe vormen van participatie moeten worden ingezet om ervoor te zorgen dat iedere bewoner de mogelijkheid krijgt om mee te denken over de toekomst van ons buitengebied. In het kader hiervan willen wij de organisatiestructuur en taakstelling van het WCL evalueren.

Veilige wegen in het buitengebied zijn belangrijk. Door de schaalvergroting in de landbouw worden de landbouwmachines groter en breder. Dit vraagt in sommige gebieden om aanpassing van de wegen. Omdat dit op gespannen voet kan staan met de recreatieve waarden en de ecologische waarden van de bermen is goed overleg noodzakelijk. Om het karakter en de specifieke charme van het Nationaal Landschap te behouden blijven zandwegen ook echt zandwegen.

De leefbaarheid van het buitengebied is van groot belang. Om wonen in het buitengebied voor een zo groot mogelijke groep mogelijk te maken willen we boerderijsplitsing makkelijker maken. Het vormen van nieuwe landgoederen door natuur aanleg moet mogelijk blijven, maar wel bij bestaande bebouwing. Zo voorkomen we nieuwe woonlocaties en verstening van het buitengebied. We nemen dit mee in de omgevingsvisie buitengebied.

Het starten van bedrijven in panden die oorspronkelijk een agrarische functie hadden blijft maatwerk en mogen bestaande functies in het buitengebied niet belemmeren. Niet-agrarische bedrijven dienen zich bij grootschalige nieuwbouw te vestigen op het industrieterrein. Met uitbreiding van al bestaande gebouwen wordt zeer terughoudend omgegaan en is alleen mogelijk bij een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Er zijn nog veel asbestdaken aanwezig in het buitengebied die verwijderd moeten worden. De gemeente heeft hierbij een faciliterende rol. We bundelen de vraag naar bijvoorbeeld sloop, zonnepanelen, asbestsanering, landschappelijke verbeteringen, water- en klimaatoplossingen tot pakketten die we voor en met het buitengebied (bijvoorbeeld door het opzetten van coöperaties) gaan aanbesteden. Daarnaast betrekken we ook de sociale aspecten hierbij. Zo werken we aan een duurzame oplossing.

AMBITIES:

- We bieden voldoende mogelijkheden voor een duurzame ontwikkeling van landbouwkundige en recreatieve functies in het buitengebied.
- We streven naar verruiming van de mogelijkheden voor boerderijsplitsing.
- We streven naar veilige wegen in afstemming met recreatie en ecologie.
- Niet-agrarische activiteiten in het buitengebied zijn maatwerk en mogen bestaande functies niet belemmeren.
- We willen een vergroting van de biodiversiteit en onderzoeken hoe we hieraan een bijdrage kunnen leveren.
- We faciliteren startups, het nieuw aangelegde glasvezelnetwerk biedt hiervoor veel mogelijkheden.
- We willen een goed plan voor de asbestsanering in combinatie met duurzaamheid en met aandacht voor het sociale aspect.

Programma 12:

DUURZAAMHEID, KLIMAAT EN MILIEU

De gevolgen van klimaatverandering zijn ook merkbaar in Winterswijk. De zomers worden warmer en het weer wordt extremer met langere periodes van droogte en heftige piekbuien waarbij de straten soms onderlopen. Om de verandering van het klimaat te beperken moet de uitstoot van CO² en het gebruik van fossiele brandstoffen fors worden verminderd. We hebben daarom als doelstelling dat Winterswijk in 2030 energieneutraal moet zijn. Dit is een enorme opgave voor de komende jaren op het gebied van energiebesparing en het opwekken van duurzame energie. Ook bedrijventerrein Gaxel wordt ingezet als energieproductie locatie. Ten aanzien van het plaatsen van windmolens heeft de raad in juni 2017 een moratorium ingesteld voor onbepaalde tijd met een periodieke evaluatie vanaf 1 januari 2023. De komende jaren gaan we samen met de Energietafel volop aan de slag om onze doelstelling te behalen. We blijven daarom de energietafel faciliteren.

Bij nieuwe woningbouwlocaties wordt er energieneutraal en aardgasvrij gebouwd. Bestaande woningen worden zo goed mogelijk geïsoleerd en verduurzaamd. Hierbij is speciale aandacht voor inwoners met een laag inkomen, zodat ook zij kunnen profiteren van de energiebesparing. Met de woningbouwcorporatie worden prestatieafspraken gemaakt om de bestaande woningvoorraad in een hoger tempo te verduurzamen. Daarnaast moeten subsidies en het substantieel revoluerend energiefonds fungeren als vliegwiel om inwoners te helpen onze doelstelling te realiseren.

De directe gevolgen van de klimaatverandering willen we beperken door meer groen en water in de bebouwde kom, waardoor de opwarming wordt verminderd. Minder verharding helpt ook doordat regenwater dan beter in de bodem kan dringen waardoor de wateroverlast bij piekbuien wordt beperkt. Ook inwoners kunnen hier zelf een bijdrage aan leveren door meer groen en gras in de tuin en minder tegels of klinkers. Dit willen we met voorlichting stimuleren en faciliteren. We willen hier met name de jeugd bij betrekken.

Op het gebied van milieu blijven we werken aan een circulaire economie. Dit betekent dat we doorgaan met het scheiden van afval en hergebruik van materialen. Ook blijven we het zwerfafval aanpakken. Het uiteindelijke doel is om een afvalvrije gemeente te worden. Met het oog op het asbestverbod in 2024 stimuleren we samen met de provincie Gelderland bedrijven en particulieren in het vervangen van oude asbestdaken door zonnepanelen.

AMBITIES:

- We zetten volop in op energiebesparing en de omschakeling naar duurzame vormen van energie. Bedrijventerrein Gaxel wordt benut als energieproductie locatie.
- We gaan inwoners en bedrijven stimuleren om klimaat- en milieubewust te handelen. Hiervoor is een energieloket waar inwoners, bedrijven en organisaties terecht kunnen met vragen.
- We willen dat energieneutraal en aardgasvrij bouwen bij nieuwe projecten de norm wordt.
- We willen gemeentelijke gebouwen, zoals kantoren, het zwembad, scholen en sporthallen op korte termijn verduurzamen en de prestatieafspraken met de woningbouwcorporatie worden aangescherpt.
- We gaan bedrijven actief benaderen om bij te dragen aan de energietransitie.
- Er komen meer laadpalen voor elektrische auto's in de openbare ruimte en bij gemeentelijke gebouwen.
- Er komt extra aandacht voor inwoners met een laag inkomen zodat zij optimaal financieel voordeel hebben bij duurzaamheids- en besparingsprojecten.

- We willen meer groen en water in de bebouwde kom.
- We gaan door met de aanpak van zwerfafval en het scheiden van afval.
- We blijven rekening houden bij de inkoop van diensten en goederen (inclusief werken) met duurzaamheid.
- We willen waar mogelijk asbestdaken vervangen door daken met zonnepanelen.

Programma 13:

ORGANISATIE EN FINANCIËN

Voor een goed en effectief functionerende gemeente is het van belang dat de ambtelijke organisatie en de financiën op orde zijn. De gemeente heeft er de afgelopen jaren veel nieuwe taken bij gekregen die voorheen door het Rijk werden uitgevoerd. Tegelijkertijd vraagt de snel veranderende maatschappij om een proactieve en dienstbare overheid. Een overheid die meedenkt en goed luistert naar wat de inwoners beweegt en die participatie voorop heeft staan. Dit betekent van buiten naar binnen werken en zichtbaar zijn in de Winterswijkse samenleving. De gemeentelijke organisatie heeft de afgelopen jaren al goede stappen gezet in deze richting, maar dit proces willen we een extra impuls geven. Dit kan door beleid en uitvoering beter te integreren en meer opgabegericht te werken.

De veranderende maatschappij vraagt ook om een overheid die goed fysiek en digitaal bereikbaar is. Daarnaast werken we toe naar één aanspreekpunt voor ondernemingen, verenigingen, etc, zodat mensen weten waar ze met vragen naartoe moeten.

Initiatieven van inwoners willen we zoveel mogelijk faciliteren. Hierbij past een overheid die naast haar inwoners staat. Al doende blijven we werken aan “de Winterswijkse aanpak”: laagdrempelig, concreet, hands-on en met heldere kaders. Bij alles wat we doen, denken we na over wat we als gemeente willen uitstralen. Onderdeel van deze aanpak is de doorontwikkeling van de betrokkenenparagraaf. Om teleurstellingen te voorkomen is het belangrijk om transparant te zijn over de haalbaarheid van initiatieven. Het voorgestelde veranderproces willen we faciliteren met ontwikkel- en scholingsmogelijkheden voor de medewerkers en bijpassende ICT-voorzieningen. We willen nadenken over de vraag ‘Wat voor gemeente willen we zijn?’. De uitstraling en inrichting van het gemeentekantoor sluit aan op de manier waarop wij onze inwoners tegemoet willen treden.

Ondanks dat de economie zich positief ontwikkelt en de financiële positie gezond is, blijft behoedzaam begroten belangrijk. De schuldpositie van Winterswijk is nog steeds hoog en daarnaast moeten we rekening houden met de maatschappelijke opgaven die op ons afkomen. Met name de armoedebestrijding en duurzaamheid staan hoog op de agenda.

We willen de koers vasthouden die de afgelopen jaren is ingezet. Dit betekent dat we vasthouden aan een structureel sluitende begroting. We streven naar een acceptabele schuldenlast. We willen de lokale lasten voor inwoners niet verder laten stijgen anders dan met een inflatiecorrectie. Uitzondering is de OZB: hier fixeren het huidige tarief voor de komende 4 jaar.

We gaan uitvoering geven aan de belangrijkste conclusies van het ICT-onderzoek “inspelen op de digitale revolutie” van de Rekenkamer. Van belang is om de basis op orde te krijgen. Tevens worden pilots gestart om ervaring op te doen met nieuwe technologie en toepassingen die de dienstverlening verder verbeteren. Daarbij wordt –ook als het gaat om de kosten- goed afgewogen wat past bij de maat van Winterswijk.

AMBITIES:

- We gaan nog meer van buiten naar binnen werken, bij nieuw beleid wordt eerst opgehaald hoe de inwoners, maatschappelijke partners en de gemeenteraad hierover denken.
- We willen één aanspreekpunt voor verschillende maatschappelijke partners (ondernemers, verenigingen, etc.).
- We willen aan de hand van het rekenkamerrapport ICT een slag maken met betrekking tot onze digitale dienstverlening.

- We hebben een structureel sluitende begroting.
- We fixeren het huidige OZB-tarief voor 4 jaar.
- We willen een goed plan voor een eigentijdse organisatie en een bijpassende inrichting van het gemeentekantoor.

Bijlage 1: Portefeuilleverdeling 2018-2022

Burgemeester

Programma 1: Bestuur en Dienstverlening

Programma 2: Veiligheid, Vergunningverlening en Handhaving

Programma 3: Regionale en Grensoverschrijdende samenwerking

Portefeuillehouder 1 CDA (eerste locoburgemeester)

Programma 4: Maatschappelijke Participatie en Zorg

Programma 5: Jeugd en Onderwijs

Programma 6: Economie – Centrum

Portefeuillehouder 2 WB (tweede locoburgemeester)

Programma 7: Cultuur, Sport en Vrijtijdseconomie

Programma 8: Ruimtelijke ontwikkeling in de kern en Mobiliteit

Programma 9: Werk en Inkomen

Portefeuillehouder 3 CDA (derde locoburgemeester)

Programma 10: Economie en Bedrijvigheid

Programma 11: Ruimtelijke ontwikkeling en Economie buitengebied, Natuur en Landschap

programma 12: Duurzaamheid, Klimaat en Milieu

Programma 13: Organisatie en Financiën